Sanık Ölünce Başsavcılık İtirazı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	09.09.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/147	2026/462	TCK 64, CMK 308, CMK 223/2-e, 5352 s. K. 9 ve 12

ÖZET

Uyuşturucu ticaretinden beraat eden sanığın onanan hükmüne Başsavcılık aleyhe itiraz etti; sanık itirazdan sonra öldü. CGK, ölümle mahkûmiyet ve sonuçları ortadan kalkacağından hükmün denetlenmesinde hukuki yarar kalmadığını, itirazın konusuz olduğunu belirterek reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/sanik-olunce-bassavcilik-itirazi-konusuz-cgk-2026-462/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2026/147 E. , 2026/462 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 10. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ağır Ceza

SAYISI : 314-379

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Sanığın uyuşturucu madde ticareti yapma suçundan 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 223/2-e maddesi uyarınca beraatine ilişkin İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 24.12.2015 tarihli ve 314-379 sayılı hükmün, Cumhuriyet savcısı tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 10. Ceza Dairesince 09.12.2025 tarih ve 2417-13122 sayı ile onanmasına karar verilmiştir.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 14.01.2026 tarih ve 56454 sayı ile; "...16.08.2014 tarihli arama tutanağı taraflarca doğrulanmış, tanık ... tehdit altında olmaksızın hazirun olarak imza attığını kabul etmiştir. Gerek sanık gerekse hazirun, ele geçen uyuşturucu maddelerin aramaya katılan polis memurları tarafından yerleştirildiğine ilişkin itiraz ileri sürmemiştir. Sanığın ele geçen tabancaların kendisine ait olduğunu ancak uyuşturucuların kendisine ait olmadığını, hırsızlar tarafından konulmuş olabileceğine dair savunmasının kendisini cezadan kurtarmaya yönelik mesnetsiz beyanından ibaret olduğunun kabulü gerekir. Aksi taktirde kamu görevlileri tarafından düzenlenerek imza altına alınan ve bilahare doğrulanan resmî belge niteliğindeki arama tutanaklarının, tutanağa itiraz şerhi koymaksızın hazirun olarak imza atan tanıkların bilahare sanıkları kurtarmaya yönelik beyanları ile sakatlanması sonucunu doğuracağı açıktır. Arama tutanağında imzası olan tek işlem tanığının, evde yapılan arama sırasında elde edilen delillerin sıhhatine ilişkin itiraz şerhinin bulunmadığı vaki olayda, sanık hakkında verilen beraat kararının bozulması gerekirken onanmasına karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu," görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 10. Ceza Dairesince 22.01.2026 tarih ve 1000-741 sayı ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU VE ÖN SORUN

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; sanığa isnat edilen uyuşturucu madde ticareti yapma suçuna ilişkin olarak gerçekleştirilen arama işleminin hukuka uygun olup olmadığının belirlenmesine ilişkin ise de Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 27. maddesi uyarınca öncelikle; sanığın, Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) sisteminden alınan güncel nüfus kaydında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazından sonra 30.01.2026 tarihinde öldüğü bilgisine yer verilmesi karşısında bu hususun değerlendirilmesi gerekmektedir.

IV. GEREKÇE

TCK'nın "Sanığın veya hükümlünün ölümü" başlıklı 64. maddesi;
"Sanığın ölümü hâlinde kamu davasının düşürülmesine karar verilir. Ancak, niteliği itibarıyla müsadereye tabi eşya ve maddi menfaatler hakkında davaya devam olunarak bunların müsaderesine hükmolunabilir.

(2) Hükümlünün ölümü, hapis ve henüz infaz edilmemiş adlî para cezalarını ortadan kaldırır. Ancak, müsadereye ve yargılama giderlerine ilişkin olup ölümden önce kesinleşmiş bulunan hüküm, infaz olunur." şeklinde düzenlenmiştir.

Dava veya cezanın düşmesinin etkisi ise aynı Kanun'un 74. maddesinde hüküm altına alınmıştır.

TCK'nın 64. maddesinde; sanığın ölümü durumunda kamu davasının düşürüleceği, sadece niteliği itibarıyla müsadereye tabi olan eşya ve maddi menfaatler hakkında yargılamaya devam olunacağı, hükümlünün ölümü hâlinde ise hapis ve henüz infaz edilmemiş adli para cezalarının ortadan

kalkacağı ancak müsadereye ve yargılama giderlerine ilişkin olup ölümden önce kesinleşmiş bulunan hükmün infaz olunacağı belirtilmek suretiyle hükümlü ile sanığın ölümüne farklı sonuçlar bağlanmıştır. Bu nedenledir ki, hükümden sonra ve fakat hüküm kesinleşmeden kanun yolu safhasında sanığın ölmesi hâlinde hükmün kesinleşmesinin önlenmesi gerekir.

Kamu davası açılmadan önce şüphelinin ölmesi durumunda kovuşturma imkânının bulunmaması nedeniyle kovuşturmaya yer olmadığına, kamu davası açıldıktan sonra sanığın ölmesi hâlinde ise derece mahkemesince davanın düşmesine karar verilecektir. Ölü şahıs hakkında yargılama yapılamayacağından esas itibarıyla dava, ölüm gününde düşmüş sayılır. Ölüm nedeniyle davanın düşürülmesine dair verilecek karar da nitelik olarak beyani/ihbari bir karardır. Ölümün ceza ilişkisini sadece ölen kişi bakımından sona erdirmesi nedeniyle iştirak hâlinde işlenen suçlarda diğer sanıklar hakkında davaya devam edilecektir.

Sanığın ölümü, niteliği itibarıyla müsadereye tabi olan, yani üretilmesi, bulundurulması, kullanılması, taşınması ve ticareti suç teşkil eden eşya (TCK madde 54/4) ve maddi menfaatler hakkında davaya devam olunarak müsadere kararı verilmesine engel olmaz. Fakat sanığın ölümünden sonra suç ile ilgili eşyanın (TCK madde 54/1-2) müsaderesine karar verilemez.

Görüldüğü gibi, suç teşkil eden bir fiilin işlenmesiyle fail ile devlet arasında doğan ceza ilişkisi, bu fiili işleyen sanığın ya da hükümlünün ölümüyle cezaların şahsiliği ilkesi nedeniyle başkası sorumlu tutulamayacağından düşmektedir. Ölüm, bir vakıa olan suçu ortadan kaldırmayacak, suçtan sorumlu tutulacak kişi olmadığından, devletin suçla birlikte ortaya çıkan cezalandırma sorumluluk ve yetkisini sona erdirecektir.

Öte yandan 5352 sayılı Adlî Sicil Kanunu'nun "Adlî sicil bilgilerinin silinmesi" başlıklı 9. maddesinin ikinci fıkrasında ilgilinin ölümü üzerine adli sicil bilgilerinin, aynı Kanun'un "Adlî sicil ve arşiv bilgilerinin silinmesi" başlıklı 12. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise ilgilinin ölümü üzerine adli sicil ve arşiv bilgilerinin tamamen silineceği hüküm altına alınmıştır.

Gelinen aşamada itiraz yoluna başvurulmasına ilişkin esaslar ve başvuru amaçları ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının itiraz tarihinden sonra hükümlünün ölmesi durumunda nasıl bir karar verilmesi gerektiği üzerinde de durulmalıdır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itirazı kurumu, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda temyize ilişkin hükümler içerisinde düzenlenmişken, CMK'da olağanüstü kanun yolları kısmında yer almıştır. CMUK'un 322/4. maddesi; "Ceza dairelerinden birinin kararına karşı Cumhuriyet Başmüddeiumumisi, ilamın kendisine verildiği tarihten otuz gün içinde Ceza Umumi Heyetine itiraz edebilir." biçiminde iken, CMK'nın 308. maddesi; "Yargıtay ceza dairelerinden birinin kararına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, re'sen veya istem üzerine, ilâmın kendisine verildiği tarihten itibaren otuz gün içinde Ceza Genel Kuruluna itiraz edebilir. Sanığın lehine itirazda süre aranmaz." şeklinde düzenlenmiştir.

05.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6352 sayılı Kanun'un 99. maddesiyle CMK'nın 308. maddesine;

"2- İtiraz üzerine dosya, kararına itiraz edilen daireye gönderilir.

3- Daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Ceza Genel Kuruluna gönderir." şeklindeki (2) ve (3) numaralı fıkralar eklenmiştir.

01.06.2024 tarihinde yürürlüğe giren 7499 sayılı Kanun'un 37. maddesiyle anılan maddenin birinci fıkrasındaki "otuz gün" ibaresi "bir ay" şeklinde değiştirilmiştir.

31.07.2026 tarihli ve 33326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7589 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle yapılan değişiklikler neticesinde ise anılan madde;

"Yargıtay ceza dairelerinin yargı yeri belirlenmesi ve görevsizlik kararları hariç olmak üzere tüm kararlarına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, re'sen veya istem üzerine, dosyanın kendisine teslim edildiği tarihten itibaren üç ay içinde Ceza Genel Kuruluna itiraz edebilir. Sanığın lehine itirazda süre aranmaz.

İtiraz üzerine dosya, kararına itiraz edilen daireye gönderilir.

Daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Ceza Genel Kuruluna gönderir.

İstem, sanık veya sanık adına kanun yoluna başvurma hakkı olanlar ile katılan, katılma isteği karara bağlanmamış ya da katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunanlar tarafından yapılır." biçiminde son hâlini almıştır.

Temyiz incelemesi sonucu Yargıtay ilgili Ceza Dairesince hükme ilişkin karar verilmesiyle olağan kanun yolları sona ermektedir. Bu aşamadan sonra ancak CMK'nın 308. maddesi uyarınca olağanüstü kanun yolu olan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itirazı gündeme gelebilecektir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itiraz yetkisi, Yargıtay Ceza Daireleri kararlarına karşı başvurulan olağanüstü bir kanun yolu olup bu yetki sadece Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısına aittir. Yargıtay Cumhuriyet Savcıları, 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun 28. maddesi uyarınca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı adına bu yetkiyi kullanırlar.

İtiraz, daire kararında gerek maddi ve gerek usul hukukuna aykırı olduğu saptanan hususlara yönelik olabilir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı itiraz yoluna başvurusunu itirazname denilen belgeyi düzenleyerek yapar. İtiraz başvurusunda itiraz nedenlerinin açık ve gerekçesiyle birlikte yazılı olarak bildirilmesi gerekir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu, itiraz üzerine incelemeyi dosya üzerinden yapar ve düşme sebebi varsa davanın düşmesine karar verir. İtiraz nedenlerini yerinde görmezse itirazı reddeder, yerinde görürse, kararı ıslah eder. İtirazın reddedilmesi hâlinde Ceza Dairesinin kararı konusunda bir karar vermesi gerekmez (doktrindeki bir esere atıf).

CMK'nın olağanüstü kanun yolları bölümünde yer alıp 308. maddesinde düzenlenen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı itirazının, Özel Ceza Daire kararlarındaki hukuka aykırılıkların, Ceza Genel Kurulu tarafından giderilmesini isteme ve bu yolla içtihat birliğini sağlama işlevi de bulunmaktadır. Kanun yollarının ortak amacı, temyiz edilen kararların hukuka ve maddi gerçeğe uygunluğunun denetlenmesi olup Yargıtay Ceza Dairelerinin temyiz incelemesi sonucunda verdikleri kararların da

temyiz incelemesinin kapsamı gözetilerek gerek maddi gerekse muhakeme hukukuna aykırı olduğu gerekçesiyle itiraz kanun yoluna başvurulabileceğinde bir tereddüt bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, kanun yolu davası açabilmek için korunan hukuki yararın ihlal edilmiş olması gerekir. Kanun yolu başvurusunun temel şartlarından biri karardan zarar görme şartıdır (doktrindeki bir esere atıf). Olağanüstü kanun yollarının genel amacı, kesin hükmün otoritesinin ancak çok ciddi boyutta hukuka aykırılıkların bulunması hâlinde hukuk düzenince kabul görmeyerek ortadan kaldırılmasıdır. Yargısal kararın güvenilirliği ve hukuki kesinlik ilkeleri de dikkate alındığında, ancak hukuki yararın bulunması kaydıyla olağanüstü kanun yollarına başvurulabileceği kabul edilmelidir.

Bu açıklamalar ışığında ön sorun değerlendirildiğinde;

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 14.01.2026 tarihli itirazının, hakkında verilen beraat hükmü kesinleşen sanık aleyhine ve sanığa isnat edilen uyuşturucu madde ticareti yapma suçunun sabit olduğundan bahisle yapıldığı, ancak UYAP sistemi üzerinden alınan güncel nüfus kaydında sanığın vaki itirazdan sonra 30.01.2026 tarihinde vefat ettiği, bu nedenle ceza mahkûmiyeti ve mahkûmiyete bağlı tüm sonuçlar ortadan kalkacağı için yalnızca sanık açısından sonuç doğuracak olan hükmün, maddi ceza hukuku veya muhakeme hukukuna uygun olup olmadığının denetlenmesinde hukuki bir yarardan da söz edilemeyeceği, dolayısıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının konusuz kaldığı kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının reddine karar verilmelidir.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının REDDİNE,

2- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 09.09.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.